

Βόλος 10 Οκτωβρίου 2017
 Του Σεραφείμ Αθανασίου

« Ο ΥΠΕΝΩΜΟΤΑΡΧΣ, ΓΙΟΣ Τ' ΚΑΡΒΟΥΝΙΑΡ»
 (ευθυμογράφημα)

Κατά μήνα Ιούνιο του έτους 1950, μαζί με κάπου 220 συναδέλφους Χωροφύλακες βρισκόμαστε στο τέλος της εκπαίδευσής μας στη Σχολή Υπαξιωματικών Χωροφυλακής,(Γουδί), και ένα πρωινό ξαφνιαστήκαμε ευχάριστα επειδή μας εφοδίασαν με τους προαγωγικούς μας βαθμούς, πλέον βελόνες και ανάλογες κλωστές.

Μας είπαν να τους «ράψουμε» στα μανίκια μας και στον ίδιο σημείο που υπήρχε ο προηγούμενος βαθμός του Χωροφύλακα και εμείς όλοι με αναπτερωμένο το ηθικό μας και ευτυχία που ξεχείλιζε από τα παντζάκια μας, καθισμένοι στα κρεβάτια μας, στρωθήκαμε στο «ράψιμο».

Και εκεί που καθόμαστε και χαϊδεύαμε τους βαθμούς μας ,από τους διμοιρίτες μας ακούμε κάτι «αγριοφωνάρες», που μας προσγείωσαν ανώμαλα.

Σερ.Αθανασίου

Μας έλεγαν να «τσακιστούμε» και να συγκεντρωθούμε «γρήγορα, γρήγορα» στο τύπου «Π» προαύλιο των κτιρίων, γιατί ερχόταν να μας δει ο Υπαρχηγός Χωροφυλακής. Και για κείνα τα «τσακιστείτε» και «μη κοιμάστε όρθιοι» που κάθε τόσο μας «ξεφούρνιζαν»(και που αυτά –τότε-ήταν μέσα στο πρόγραμμα της εκπαίδευσως)ευχαρίστως-αν μας δινόταν ευκαιρία- θα τους «στρίβαμε το «λαρύγγι», άλλο αν-μετά την εκπαίδευση και στο διάστημα της υπηρεσιακής μας ζωής εκείνοι οι αυστηροί συνάδελφοι-που θέλαμε να τους πνίξουμε- είχαν γίνει οι καλύτεροί μας φίλοι.

Πριν συγκεντρωθούμε στο προαύλιο οι περισσότεροι από μας πέρασαν-περάσαμε από την «πασαρέλα»(υπαίθριες βρύσες με στενόμακρο μεγάλο καθρέφτη) προκειμένου να δούμε το πόσο περισσότερο «όμορφοι» είχαμε γίνει, με τα

καινούργια μας γαλόνια!

Ήρθε ο Υπαρχηγός και στο παράγγελμα της προσοχής διακόσοι τόσοι άνδρες χτυπήσαμε στο έδαφος τα πόδια μας με τόση δύναμη που, αν υπήρχε ξύλινο πάτωμα, θα έσπαζαν τα σανίδια του.

Ο Υπαρχηγός βλέποντάς μας «τσιτωμένους» και χωρίς ανάσα θέλησε μάλλον να μας χαλαρώσει και αφού ευχήθηκε να είμαστε γεροί και να φτάσουμε στα δικά του γαλόνια(τα φτάσανε και τα πέρασαν μερικοί), μας άρχισε τη «Ρουμελιώτικη διάλεκτο».

-Θα σας ρωτήσου κάτι, κιάν απαντίσιτι σουστά, θα σας δόκου 20 μέρις άδεια να πάτι στου χουριό σας. Σας ρουτάου λοιπόν, πιος ξέρ του δκομ του χουριό! Δεν πήρε απάντηση και συνέχισε.

-Ακούστι μι, ιγό κατάγουμε απ τα «πέντε όρνια», όμους κάποια μέρα του ένα «απ'αφτά» τα όρνια, δηλαδή ιγό έφιγι, κι μίνανε τα τέσσιρα.

Σκάσαμε στα γέλια και περισσότερο γελούσε ο ίδιος και χωρίς να το καταλάβουμε, χαλαρώσαμε.

Στη συνέχεια και σοβαρά, μας είπε ότι το χωριό του ήταν τα Πέντε Όρια-Παρνασίδος, μας έδωσε και κάποιες πατρικές συμβουλές, μας ευχαρίστησε που τον ακούσαμε, μας ευχήθηκε και πάλι να είμαστε υγιείς και απεχώρησε.

Έτσι για την ιστορία, αναφέρω το όνομα του Στρατηγού. Ευθύμιος Τσαταλός λεγόταν και ήταν θεϊός(αδελφός του πατέρα του) του γνωστού στους κατοίκους του Βόλου, συμπαθέστατου γιατρού Στάθη Τσαταλού, κατοίκου εν ζωή Αγριάς-Βόλου, εκείνου του πολύξερου ανθρώπου με την χαρακτηριστική διακοπτόμενη φωνή του.

Δυστυχώς ο πριν μερικά χρόνια πνιγμός στη θάλασσα, του γιατρού Τσαταλού, πολύ είχε στενοχωρήσει τους κατοίκους της πόλεώς μας και περισσότερο θυμάμαι είχε λυπήσει τον φωνακλά και τελείως άκακο Γιώργο Κουμιώτη, ιδιοκτήτη του «Radio Markoni», φίλου του γιατρού.

Και ο γιατρός εκείνος είχε μόνο φίλους και όλοι τον αγαπούσαν, τον αγαπούσαμε. Τον δε Κουμιώτη στις πρωινές ραδιοφωνικές του εκπομπές τον κρατούσε συντροφιά και παρά του ότι ο πανέξυπνος αυτός ραδιο-παραγωγός προσπαθούσε να του βάλει «τρικλοποδιές» ποτέ δεν το κατόρθωσε.

Ο σοφός εκείνος γιατρός και φίλος πολλών, ιδιαίτερα σε ερωτήσεις τι είχε συμβεί στο «σαν σήμερα» και πριν από πολλές ακόμη 10ετίες απαντούσε τόσο σωστά λες και είχε μπροστά του ένα ανοιχτό βιβλίο και διάβαζε τα όσα έλεγε! Απαντούσε σωστά και με χαρακτηριστική διακεκομμένη φωνή και όσοι τον άκουγαν έκαναν το σταυρό τους, το πώς γνώριζε και θυμόταν πρόσωπα ή ιστορικά γεγονότα. Ας είναι αναπαυμένη η ψυχούλα εκείνου του καλού ανθρώπου.

Με την αναχώρηση του Υπαρχηγού ο Διοικητής της Σχολής, νομίζω πως ήταν ο Συνταγματάρχης Σπηλιωτόπουλος, μας έδωσε και εκείνος μερικές συμβουλές και ιδιαίτερα στο να είμαστε προσεκτικοί, να φερόμαστε καλά στον κόσμο ,να μιλάμε στον πληθυντικό και να προσπαθήσουμε να κόψουμε-αν δεν τα είχαμε κόψει-εκείνα τα «ρε» και τα «εσύ» που λέγαμε στα χωριά μας ακόμη και στους συγχωριανούς μας, σε περίπτωση που δεν είχαμε μαζί τους πολλά πάρε-δώσε.

Και όχι τίποτε άλλο-μας τόνιζε-αλλά να καταλάβουν και εκείνοι ότι στη δική μας συμπεριφορά πολλά, και προς το καλύτερο, έχουν αλλάξει.

Όλοι μας πιστεύω πως συμφωνούσαμε στα όσα μας έλεγε ο Διοικητής μας και μάλιστα εγώ συμμορφώθηκα αμέσως και τον πληθυντικό τον χρησιμοποίησα σε ανθρώπους οι οποίοι σε καθημερινή βάση σαν «ψουμουτύρ» είχαν το «ρε» και το «εσύ» γιατί δε γνώριζαν από πληθυντικούς και πράσινα άλογα.

Παρακολουθείστε τη συνέχεια.

Σε λίγες μέρες μας έδωσαν μια 15νήμερη άδεια ανάπαυσης και φορώντας τη στολή μας(απαγορευόταν πολιτική περιβολή) ένα πρωινό ξεχυθήκαμε διακόσιοι τόσοι άνδρες από τη Λεωφόρο Μεσογείων προς το κέντρο των Αθηνών.

Εγώ ούτε κατάλαβα πως/και χωρίς ανάσα/έφτασα στο πρακτορείο του Κ.Τ.Ε.Λ. Λαμίας που τότε βρισκόταν σε ένα μικρό οικόπεδο και αριστερά της οδού Πειραιώς. Απελπιστική η διαδρομή και με ένα Λεωφορείο της «κακιάς ώρας που ανεβοκατέβαινε στις πάμπολλες λακκούβες του δρόμου. Πέρασαμε Θήβα, Λειβαδιά(φάγαμε ωραίο σουβλάκι),Δαδί(Αμφίκλεια),Γραβιά, Παλιοχώρι, Χάνι Καρανάσιου,

στενό δρόμο Μπράλου με κίνδυνο να «γκρεμοτσακιστούμε στο βάραθρο που συνέχιζαν να είναι γυρτές οι κομματιασμένες λαμαρίνες της γέφυρας του Γοργοποτάμου.

Προσεκτικός ο οδηγός μας κατέβασε από τον επικίνδυνο δρόμο του Βουνού και ύστερα από ένα κοπιαστικό ταξίδι τεσσάρων και πλέον ωρών μπήκαμε στην Πόλη και ως τυχερός πρόλαβα το Λεωφορείο του χωριού μου .

Καθόμουνα αμίλητος στο κάθισμά μου και με ένα μυαλό να τρέχει χιλιόμετρα επειδή σε λίγο θα έβλεπα τους δικούς μου και πιο πολύ την αγαπημένη μου μάνα που είχα να δω πέντε (5) ολόκληρα χρόνια.

Την είχα αποχαιρετήσει, σχεδόν ξυπόλυτος, τον Νοέμβριο του 1945, όταν με κάλεσαν να καταταγώ στη Χωροφυλακή και τώρα/1950/ επέστρεφα και μάλιστα, ...γαλονάς!

Ανώμαλη η τότε κατάσταση και να θέλαμε δεν μπορούσαμε να πάρουμε άδεια. Τώρα όμως θα χωνόμουνα στον κόρφο της μανούλας μου και για ώρες θα κοιμόμουνα στην ποδιά της. Απερίγραπτη η συγκίνηση, βουρκωμένα τα μάτια μου! Απλοί, χαρούμενοι και ζεστοί στη συμπεριφορά τους όλοι οι επιβάτες του λεωφορείου. Μίλαγαν μεταξύ τους, στη Ρουμελιώτικη γλώσσα που εγώ είχα καιρό να ακούσω και ακούγοντάς την από τη μια χαιρόμουνα επειδή καλά τη γνώριζα , από την άλλη όμως, με εκείνα τα «ρε» τους και τα συνεχόμενα, στη κουβέντα τους, «εσύ» τους, τρόπον τινά με στενοχωρούσαν και τους θεωρούσα «Χωριάταρους» «Βλάχους » και «Στουρνάρια» , ενώ τους Ροδίτες, στο διαμαντένιο νησί τους που και εγώ ζούσα και ως χωροφύλακας υπηρετούσα ,τους θεωρούσα Αριστοκράτες, ευγενείς και πολιτισμένους!

Αχ και να μπορούσα να τους μίλαγα στον «πληθυντικό» για να καταλάβουν το πώς και ο « Βλάχος »/ αν θέλει/ αλλάζει προς το «καλύτερο»! Αυτά τα σκεπτόμουνα αλλά δεν το τολμούσα.

Το λεωφορείο ξεκίνησε και σε λίγο περάσαμε το γεφύρι της Αλαμάνας. Σχεδόν όλοι, βλέποντας το άγαλμα του Θανάση Διάκου, κάναμε το σταυρό μας, ενώ σε λίγο στα Θερμοπύλια, στο άλλο άγαλμα του Βασιλιάς Λεωνίδα, ακούσαμε ένα επιβάτη, δυνατά να λέει.

-Σα δε ντρέπονται ολόκληρο Βασιλιά τον έχουν «ξεβράκωτο». Και μια δεύτερη αγανακτισμένη φωνή συμπλήρωνε. « Φάγανε, φάγανε, όσα μπόραγαν και τον άφησαν χωρίς «βρακί» Και μάλλον είχαν δίκιο, μήπως και σήμερα δεν τρώνε τον αγλέορα και τα ρίχνουν σε μας με το «μαζί τα φάγαμε»!

-Που υπηρετάς ρε παλκαρ?, με ρωτά ένας «ενοχλητικός» που επίμονα με κοίταζε σχεδόν σε όλη τη διαδρομή.

-Στη Ρόδο, απάντησα.

-Στη Ρόδο, Ρόδου(μονολόγησε) και...ύστερα: Ιγώ μέχρι του Βόλου έχου πάει ,δεν ανέβκα παραπάν.

Έβαλε κάποιος τα γέλια και του λέει.

-Τι δλιά ρε εχ η Ρόδους να πάι «παραπάν» απ του Βόλου, αυτή η πουλιτία ίνε νουμίζου κουντά στη Σάμου ή στη Σαντουρίν.

-Ισί ρε έχς πάι κι τι «γκξέρς»? τον ρώτησε ο πρώτος που είχε πάει μέχρι το Βόλο και όχι «παραπάν».

-Όχ ρε, ιγώ δε «μπήγα» αλλά έχου ακούς ότι ίνε προς τα κι, κιόχ προς «ταπαν».

Η κουβέντα των «καθηγητών Γεωγραφίας» σταμάτησε μέχρι εκεί, όμως η δική μου ανάκριση, συνεχίστηκε.

-Κί δω στη δικιά μας «γούρνα»(περιοχή) πως κ' έρχισε «ρε παλκάρ»?.

-Επειδή και εγώ από εδώ κατάγομαι, είμαι από την Κόμνηνα.

-Μπά, απ'τη «γκόμνηνα» κι τίνους πιδί ίσι, ρε «λιβέντ»

-Είμαι του Χρήστου του Αθανασίου.

- Αθανασίου, Αθανασίου (μονολόγησε ξανά), δε «ντου-γκξέρου».

Πετάγεται ο οδηγός και λέει.

-Είναι «τΧρίστ τ'Καρβουνιάρ»(παρατσούκλι του πατέρα μου). Και ο «ενοχλητικός» σε μένα.

-ΤΚαρβουνιάρ, τ'Χρίστ ίσι ρε λιβέντ κι δε «μ'τουλέζ» τόσο «γκιρό»! Ου θκός ου πατέρας ίνι «φίλουζουμ». Και... σηκώνεται από τη θέση του, έρχεται κοντά μου και με τη χερούκλα του, μου δίνει μια στον ώμο που, ακόμη, τη θυμάμαι.

Όμως, παρά τον πόνο στον ώμο μου δε διαμαρτυρήθηκα, θυμήθηκα τις συμβολές του Διοικητού μας και άρπαξα την ευκαιρία να κάνω ένα μάθημα στους χωριάτες με εκείνα τα αντιπαθή τους «ΡΕ» και «ΕΣΥ» τους.

-Εσείς από πού είστε ? ρώτησα τον άγνωστο, φίλο του πατέρα μου, που πριν λίγο με είχε «κοπανήσει» με τη χερούκλα του.

Με κοίταξε ερευνητικά και αυστηρά με ρωτά:

-Ποιοι εμείς, μόνου ιγώ σι ρουτάου, βλεπς «κανα-διπλό» άνθρωπου?

-Όχι, δε σας βλέπω διπλό, μόνο εσάς ρωτάω.

-Εμάς ,ποιους εμάς ρε Χριστιανέμ κι μι «μαναγκάις» να μη σι «ουνουμάσου» μι τα νεύρα απ' μάναψις «ζαγάρ τ κιαρατά», που προ ουλίγου σίιπα «κι παλκάριμ», Ένας ίμι κι συ τα βλέπς διπλ',βγάλτα αυτά τα μαύρας γιαλιά μι τα ουπία θέλς να κανς του «γκαμπόσου» κι με βλεπς διπλό.Σιγά σιγά θα μι νουμίς κι τρίδιπλου.

Κι ξέρς ότι ιγό δε σι φουβάμι, ίμι κι φίλους ταστυνόμ τχουριούμ, στουν ουπίου, μόλις φτάσου, θα σι караγγίλου μ'ένα σουρό μάρτιρις.

-Συγνώμη δεν ήθελα να σας προσβάλω.

-Άντε πάλι μι του σας. Ρε Κουμνιατίν ή τουν έξυπνου κάνς ή χαζός ίσι, θα σταματίς αυτό του σας ή θα σι παρ ου διάουλους ισένα κι του «γκαρβουνιάρ» του «μπατέρας»!

Κυριολεκτικά βρήκα τον μπελά μου και δεν ήξερα τι να κάνω.

Εκείνος κάθε τόσο με αγριοκοίταζε, ενώ κανένας επιβάτης δε μιλούσε κι έμεινα με την εντύπωση ότι συμφωνούσαν μαζί του.

Κάποια στιγμή, με το συνεχές αγριοκοίταγμά του, δεν άντεξα και του είπα.

- Ε, φτάνει πια, δεν σας έβρισα κιόλας, στον πληθυντικό σας μίλησα και ΕΣΕΙΣ οι «καραχωριάτες» Ρουμελιώτες, όπως και όλοι οι Θεσσαλοι, που κάνουν τον έξυπνο με «τα των Θετταλών Πονηρά», δεν καταλαβαίνετε από πληθυντικούς και νομίζετε ότι σας βρίζουν.

Τι ήταν να το πω, μέσα στο Λεωφορείο, ήταν και ένας Θεσσαλός από κάποιο χωριό του Πηλίου. Σηκώθηκε από τη θέση του , ήρθε κοντά μου και γεμάτος θυμό μου ζητούσε το λόγο γιατί έθιξα-μου έλεγε-όχι μόνο το «Χουριότ», αλλά ολόκληρο το «Πήλιου», ακόμη και τον Κένταυρο «Χείρουνα» «δάσκαλου τ'Ιάσουνα».

Βρε κακό που με βρήκε, στην ιδιαίτερα μου Πατρίδα! Αχ κύριε Διοικητά της Σχολής μας, με τον πληθυντικό που μας έλεγες, και εγώ αμέσως χρησιμοποίησα, φαίνεται

πως δεν θα γλιτώσω, με τόσους χωριάτες που για τα καλά με «στρίμωξαν», το ξύλο της χρονιάς μου, Τι κακό που με βρήκε, το δυστυχή!

Έκρυθμη η κατάσταση, στο ζενίθ ο θυμός των επιβατών και με ένα οδηγό αδιάφορο να προσέχει μόνο στο τιμόνι του.

Γλίτωσα το ξύλο επειδή σε λίγο φτάσαμε στο Μώλο και περίμενα... εξελίξεις αφού ο αγριάνθρωπος είχε φίλο και τον Αστυνόμο.

Όμως, εκείνος, ήρεμα σηκώθηκε από τη διπλανή στη δική μου θέση του και γεμάτος καλοσύνη με αγκάλισε και με φίλησε. Καλώς όρισες παιδί μου και χαιρετισμούς στους γονείς σου, αύριο θα έρθω στην Κόμνηνα να σε δω περισσότερο. Ευχαριστώ θείε Θανάση και με χαρά θα σας περιμένουμε όλοι μας.

Αυτά τα λόγια μου είπε και είπα στον «αγριάνθρωπο» που ήταν ο θείος μου Θανάσης Βλαχογιάννης, μπατζανάκης του πατέρα μου (είχαν πάρει δυο αδελφές) με τον οποίο είχαμε συναντηθεί στο πρακτορείο των λεωφορείων ,στη Λαμία.

Είχε και είχα κάνει τόση χαρά που συναντηθήκαμε ύστερα από χρόνια. Εκείνος με την οικογένειά του, μόνιμα, έμεινε στο Μώλο. Μέσα στο Λεωφορείο καθίσαμε ο ένας κοντά στον άλλο και μέχρι το Μώλο ζήτημα είναι αν σταματήσαμε τη λογοδιάρροια. Λέγαμε, λέγαμε και τελειωμό δεν είχαμε.

Καλοί μου φίλοι, αναγνώστες του «Ταχυδρόμου» και της «Ροδιακής», συγχωρείστε με. Φανταστικός ήταν αυτός ο διάλογος μέσα στο Λεωφορείο της συγκοινωνίας Λαμίας-Χωριού μου μεταξύ του «γιου τ'Καρβουνιάρ» και ενός «Ρουμιλιώτ» που δεν καταλάβαινε από πληθυντικούς και πέρα από το «ρε» και το «εσύ» του. Και στον οποίο διάλογο πήρε μέρος και ο ανύπαρκτος Θεσσαλός και λοιποί επιβάτες του Λεωφορείου. Όλοι εναντίον ενός που παρ' ολίγο το «γιο τ' καρβουνιάρ» να τον αρχίσουν στις ...γρήγορες!

Να έτσι, όπως καθόμουνα, θυμήθηκα τα παλιά δικά μου χρόνια και είπα να σας μεταφέρω,εσάς τους νεώτερους την ηλικία, σε εκείνη την καλοσυνάτη κοινωνική επαφή που είχαν μεταξύ τους οι απλοί και αγράμματοι παππούδες σας εκείνων των περασμένων χρόνων και χρησιμοποιώντας τα «ρε» τους στις όποιες τους συναλλαγές και συναναστροφές αυτά δεν τους εμπόδιζαν στο να ζουν αρμονικά και με ανθρώπινο πρόσωπο εκτός και αν τους προκαλούσες και τους έλεγες ... βλάχους. Αυτό δεν το δεχόντουσαν με τίποτα και ας είχαν ο καθένας από πεντακόσια πρόβατα και ακόμη χίλια γίδια!.

Τότε και με τα «ρε» τους και τα «ισί τι κάνεις» απόλυτα μπορούσες να συνεννοηθείς ενώ την σήμερα ημέρα χτυπά ακαθόριστα η καρδιά όλων μας για τον ποιον θα συναντήσουμε στο δρόμο μας και σε τι γλώσσα θα μπορέσουμε να συνεννοηθούμε έστω και με νοήματα στα αραβικά, κινέζικα ή ... αλαμπουρνέζικα. Και πάλι συγχωρήστε με. Να είστε πάντα καλά.

Σημείωση: Δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες « Ταχυδρόμος» και «Ροδιακή»
Στις 17 Οκτωβρίου 2017